

oblikovanega holma moglo izpregovoriti, bi nam mogoče pripovedovali samo, kako so v pradavnih dobah naši poganski pradedje tamkaj v senci košatih in duhtečih lip na enostavnih žrtvenikih žrtvovali krvave in nekrvave žrtve najvišjemu izmed bogov Svetovitu, bogu solnca, toplote, ljubezni in življenja. Pravi pragozd je visel tedaj in še dolgo pozneje na njenih strmih, prepadajočih obronkih ter je pokrival Oslico od njenih nog preko njenih krizanih ramen do njenega vrha in do njene glave. Če pa danes prideš iz Mozirja, tega bisera Gornje Savinjske doline, na Šmihel, solčno in prijazno vasico, pod skalnatimi Goltmi, pa se ozreš v severo-vzhodni smeri proti podolgovatemu, obritemu, hrbtu zapadnega Pohorja, takoj zapaziš ter razločno spoznaš vrh strmega skalnatega keblja veličastno našo slovensko cerkev: Sv. Križ nad Belimi vodami.

Vozna pot in skrite, le domačim neugnancem znane mehke stezice sredi grmovja in gostega, nizkega mladja, ki vodijo skoz zasenčene, temne jarke in hladne zelene hoste od Šmihela tjakaj, nekaj časa globooko navzdol, potem pa visoko navzgor, ob glasno in neumorno žuborečih studencih, ob Belih vodah in ob poskočni, na postrvih in drugih ribah, na žagah in mlinih bogati Ljubiji, odkrivajo in razkazujejo presenečenemu popotniku idilo za idilo, vsako polno poezije, basni, pravljic in legend, ki jih je vse ustvarila gibčna in zdrava neusahljiva ljudska domišljija, da se sedaj kot sicer že venec venec obdajajo in spremljajo tajinstveno šelestenje smrečnih vršičkov od ene cerkve do druge, od cerkvice Sv. Mihaela nad Mozirjem do romarske cerkvice Sv. Križa n. Bel. vodami.

Pot gre sprva mimo dveh lepih kmetij, mimo Rženičnika in mimo Žlebnika. Skoz gozdček, ki počiva v nemočenem miru in pokoju pod Rženičnikom, po noči ne smeš hoditi. Oblečen v črno, resno, meniško haljo sedi tam nepoznani tuji duh in straši; sklepa

roke k pobožni molitvi, pa ti gleda tako strašno srepe v oči, da se moraš ustrašiti in ustaviti, pa koj zbežati, ako bi hodil v temni in črni noči tod mimo. Brž pod Žlebnikom pa se lahko mirno ustaviš in počivaš, posebno v vročih poletnih dneh. Tu izvira hladen, bister studenec, kojega vode so blagoslovljene, posvečene in svete, tako da črpaš iz njih, če jih piješ, zdravje in srečo za življenje na tem in onem svetu; saj jih je blagoslovil tod blodeči škof v zahvalo, da so mu pogasile hudo žejo in ga tako rešile smrti. Tudi neka arkadejska poezija tu še prepeva, neko staro kladivo še udarja in neka žaga še enakomerno bije zadnjo uro brunom in hodom z visoke mozirske planine; v hišici na desno pod Žlebnikom je imel oče mozirskega pesnika Vodovnika kot kolarski mojster svojo delavnico, izmed njegovih sosedov pa je bil eden žagar, drugi pa je imel majhno fužino, v kateri pa je z utripanjem njegovega srca tudi glasno jekleno kladivo že davno utihnilo.

Kmalu nato si v senčnatem ozkem jarku, ki si ga je spretno izkopala in izdolbla izpodgoltska Ljubija, da more čimprej in čimhitreje do srebrne Savinje pod Mozirjem. V kamnu, ki leži v njeni izprani rebri sredi vozne poti, gleda še danes vidne stopinje Matere božje; na visoki in vrtoglavi skali nad potjo in jarkom pa sedeč, okamenelo pastirico. Na svojem potovanju je prišla Marija z Jezuškom v naročju tudi v ta zapuščen, a prelesten planinski svet; ni vedela, ne kod in ne kam. Pa je vprašala mlado pastirico, ki si je, sedeč na strmi, visoki skali, česala svoje lepe, dolge lase, kje bi mogla najti kako zavetišče. Oholo odgovori pastirica in celo sramoti Marijo. Tedaj reče Mati božja: »Iz kamna je tvoje srce in v kamen se naj spremeniš tudi ti! Še le ko bodo pastirji, pastirice in njihove črede klečale okoli mojega sina na gori, ko bodo tam zgradili božji hram in bo v njem pel novo mašo novomašnik iz Tvojega ro-

du, da bosta njegova pesem in njegova molitev presunili Tvoje trdo srce, boš rešena in Ti bo vrnjeno zopet življenje.«

To je bilo in človek, ki tod potuje, ne ve, kako dolgo bo še zakleta in okamenela nesrečna deklica in pastiričica, kajti nihče ne pozna ne njenega doma, ne njenega rodu.

Na stari gori, nekdaš Oslica imenovani, pa še stoji cerkev, lepa, visoka, bela in ponosna, cerkev Sv. Križa nad Belimi vodami. V onem pragozdu, ki je nekoč pokrival Oslico do vrha, so bili namreč pastirji našli leseno razpelo, pritrjeno ob staro dvojnato smreko. Stesali so tam sprva leseno kapelico; potem pa je pobožno ljudstvo tu zgradilo lepo cerkev. A rod in hiša neusmiljene pastirice sta še vedno neznan in pozabljen; ni še bilo novomašnika iz njenega rodu, ki bi v cerkvi Sv. Križa nad Belimi vodami pel svojo novo mašo; in tako čepi brezsrčna pastirica še vedno na sivi strmi skalnati steni nad potjo vsa iz kamna od nog do glave; na poti sami pa še vedno leži kamen s krvavečimi stopinjami Matere božje.

Kako dolgo še? Da bo lepih pravljic, sveže poezije in našega krasnega gorskega sveta konec.

Raznoterosti.

O mesecih. Človek bi mislil, da mora imeti po vseh pravih najmanj dni zadnji ali pa prvi mesec v letu. Zakaj neki ima najmanj dni baš drugi mesec? Pri starih Rimljanih se je začnjal leto s 1. marcem. Marec je bil 1. mesec v letu. Zato se je moral februar kot zadnji mesec zadovoljiti s številom dni, kar jih je še ostalo, torej v navadnem letu 28, v prestopnem pa 29 dni. Da je bil marec res prvi mesec v letu, nam pričajo tudi latinska imena mesecev, ki jih rabijo še zdaj romanski, germanski in večina slovanskih narodov, pa tudi Madžari in drugi. Septem

»V mestu. Kmalu se bosta vrnila.«

»Sedaj moraš pač ti priskočiti na pomoč! Ta le na cesti pod hišo je res siromak. Slišal si gotovo tudi ti njegove prošnje. Poznam ga, ne smemo ga odpustiti praznih rok. Trenutno nimam dovolj askir zelišča, da bi lahko spremijal baker v zlato. Brat, moraš mi dati denarja. Gre le za malenkost — Mohamed je ugovarjal — prerok mi je razodel, da si bogatin.«

Te besede so potrle svečenika. Hitro je razlagal:

»Nimam toliko denarja.«

»Nimaš, prerok mi je povedal!«

»Nimam ga pri roki«, je odnehal.

»Pošlji ponj!«

»Ne, rajši prodam nekaj dijamantov.«

»Stori to in sicer takoj!« je zapovedal modri in je nagovoril dobrohotno berača: »Potrpi trenutek. Pomagano ti bo.«

Mohamed je bil v nepopisni zagati, švigali so mu pomisleki po glavi. Misel, da bi se naj ločil denarja v banki, je bila zanj nekaj strašnega.

Pomišljal je nekaj časa in stekel na trg. Že pri vhođu v ulico je zadel na moža, na starikavega mohamedanca, nosil je dolgo brado, oči so mu bile obsenčene od mogočnih obrvi.

»Kupujem dijamante, bisere in dragulje!«

Mohamed se je razveselil ugodne priložnosti, saj mu je hotel odkupiti tujec dragocene kamne, obrnil se je takoj do tujca in silil na zaključek kupčije. Za dijamante je prejel polovično ceno, komaj 2000 rupij. Tekel je nazaj brez dostojanstva, pridigarja sta se že mogoče vrnila in govorila z modrim. V resnici pa je bil čudodelnik sam, sprejel je denar in ga položil v roko prosjaka. Siromak je preobložil čudotvorca in Mohameda z blagoslovnimi izreki in odšepal.

Na večer je povzel modri besedo:

»Blíža se čas, ko bom lahko poiskal askir. Baš dobro je, da si zagotovimo Allahovo pomoč. Jutri bomo romali na Mama Hajani in tamkaj prosili preroka in svetnika, da naklonita milost našemu podjetju.«

(Dalje sledi.)

jih speče — vse to v 20 minutah;

da potrebuje mlad ptiček dnevno za hrano najmanj množino, ki tehta toliko kakor polovica njegovega telesa;

da cvetejo v polarnih krajih cvetlice samo v barvah: rumeno, belo in purpurno;

da so imeli Nizozemci za dobe vojen za neodvisnost zasilni denar iz usnja;

da so imeli odpadki pri brušenju diamanta »Regent« vrednost čez 2 milijona Din;

da znajo Kitajci vlivati zvonove iz litega železa, ki imajo silno daleč slišen zvok?

ber, pri nas deveti mesec, je bil pri Rimljanih sedmi in se je torej imenoval september. Oktober je bil osmi, november deveti, december deseti. Julij je imel prvotno tudi ime samo po vrstnem redu, imenoval se je quinctilis, to se pravi peti, avgust je bil sextilis, šesti. Šele pozneje so ta dva meseca prekrstili, prvi je dobil na čast Julija Cezarja ime julius, drugi pa po cesarju Augustu ime augustus.

Zlato zaklad ob Baikalskem jezeru. Iz sovjetske Rusije poročajo, da se je posrečila izsleditev bogatega zlatega zaklada, ki je bil svojčas pogreznjen v Baikalsko jezero. Zgodovina prevoza tega zlata je prepletena z zanimivimi in krvavimi dogodki. Leta 1904 so bile poslane večje količine zlata iz osrednje Rusije v severno Sibirijo. V pričakovanju vojne z Japonsko so namreč izpraznili trdnjave in mesta ob sibirski morski obali. Vse zaloge zlata so spravili najprej v osrednjo Rusijo. Ker zlato tudi tukaj ni bilo varno pred napadi, so ga hoteli prepeljati v severno Sibirijo. Sestavili so kozaško karavano, ki bi naj oskrbela prevoz. Med najstrožjo tajnostjo je prekoračila karavana Baikalsko jezero. V bližini jezera so bile tedaj številne in razsežne kazenske kolonije. Eni kazenski bandi se je posrečilo, da se je dokopala do orožja in je napadla čisto nepričakovano in iz zasede prevoznike zlata. Ti napadalci so pobili kozake, oropano zlato so spravili v čolne, da bi ga spravili lažje na varno. Pri hudem razsajanju viharja na Baikalskem jezeru so se z zlatom preobloženi čolni prevrnili in zlato se je pogreznilo na dno. Roparji, ki so si komaj oteli golo življenje, so si natančno začrtali mesto nesreče, da bi se lotili kedaj pozneje dviga zaklada. Carska vlada se je trudila, da bi izsledila potopljeno zlato, a vsi poskusi so bili zaman. Pred nekaj meseci se je javil v Moskvi mož pri drž. banki, ki je izpovedal, da mu je izdal eden od v inozemstvu živčih kaznjencev napadalcev mesto, kje ravno mora počivati zlato na dnu Baikalskega jezera. Sovjeti so poslali na označeni kraj potapljače, ki so začeli preiskovati na risbi označeno dno jezera. Res so tudi že našli večje količine zlata in ga spravili na površje. Lotili so se dvigalne akcije s polno paro in kmalu bo izgubljeno carsko zlato romalo v blagajne sovjetskih komisarjatov v Moskvi. Vrednost potopljenega zlata znaša več milijonov dolarjev.

Najbolj redka zbirka denarja. Kmalu bode prodana neprecenljiva zbirka redkih zlatnikov. Zbirko je ustanovil pokojni Giovanni Morosini. Našli so jo skrbno spravljeno v zaboje na podstrešju v Elmhurstu, kjer je bil družinski sedež Morosinijev v Riverlake v Združenih ameriških državah. Do odkritja je prišlo, ko je umrla letos februarja gđc. Giulia Morosini, zadnja lastnica zbirke. Ogromno zlato premoženje bodo prodali v Njujorku na javni dražbi. Zaklad so odkrili, ko so delali vršilci oporoške inventuro. Ker pa se jim niti sanjalo ni, kako vrednost da predstavlja zlatnina, so spravili zaboje izpod podstrešja v klet. Morosini-

jeva zbirka zlatnikov vsebuje redkosti, katerih že pred 50 leti ni bilo več dobiti. Najbogatejša je zastopan v zbirki italijanski del, v katerem so shranjeni najbolj redki beneški novci, saj rodbina Morosini izhaja iz Benetk, in njeni člani so igrali v zgodovini beneške republike važno vlogo do 16. stol. Omenjene zbirke ni nikdo več videl že dobrih 25 let. Zbirka ne hrani le zlatega denarja, ampak razne zlate medalje beneških držav in papežev, katere so bile podarjene imenitni in zaslužni rodbini Morosini. Sploh je zastopan v zbirki vsak zlatnik, ki je bil kovan na svetu od začetka srednjega veka naprej do danes. Zeleti bi pač bilo, da bi prišla ta tolikanj popolna in redka ter dragocena zbirka zlatnikov v poklicne roke premožnega strokovnjaka ali muzeja, sicer bodo raznesli špekulanti posamezne redkosti po celnem svetu in pri tem bodo zaslužili na lahek način težke milijone.

Potegavščina s svinjami. Nek francoski časopis je beležil zadnje dni smešno dogodbo živinorejca v Normandiji, ki je najel težke denarne svote za napravo zelo velike svinjske farne, v resnici pa je zabil denar s prirejanjem veselih pojedinj. Mesto da bi posedal več tisoč svinj, jih je imel komaj 100. Da bi pa preslepil svoje upnike, ki so obiskali nekoč njegovo farmo, se mu je rodila uprav izvirna prevara. Deset gospodov, ki so mu posodili denar, se je pojavilo lepega dne na posesti svinjerejca in so čakali, da bo pustil farmer mimo njih defilirati 3000 svinj. Posesnik je trdil, da ima svinje v stajah po 100 komadov skupaj. Vsak tak stoglavni regiment bo pustil korakati bolj naglih korakov mimo gospode. Gospodje so bili zadovoljni s predlogom in kmalu za tem je res defiliralo mimo njih 100 prav čednih komadov. Komaj je zginil prvi svinjski polk, je že pihal drugi stoglavni mimo. S časom pa se je zdelo nemu od upnikov čudno, da je bil pri vsakem regimentu zastopan posebno značilno in enako šekast pujssek. Opazoval je natančneje prašičjo parado in kmalu je dognal, da so defilirale že celo uro mimo gospode ene in iste svinje. Pastirji so jih gnali za hišo in od tamkaj zopet mimo zadovoljno se smehljajočih upnikov. Svinjskega farmerja so vtaknili pod ključ radi goljufije, a je izjavil ob nastopu kazni, da ne obžaluje, kar je zagrešil, saj je živel dobro leto z denarjem svojih premožnih zalagateljev kot velik in imeniten gospod.

Največja šola na svetu. Največja šola na svetu, ki tvori sama zase majhno mesto, je v mestu Milwaukee v

Pri astmi in bolezni srca, prsi in pljuč, rinitisu in škrofulozni, povečanju ščitne žleze in postanku golše je uravnava delovanja črevesja z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice velike važnosti. Kliniki svetovnega slovesa so opažali pri jetičnih, da v začetku bolezni porajajoče se zapreke ponehavajo s pomočjo »Franz Josefove« vode, ne da bi se pojavile driske, ki se jih vsak bolnik boji. — »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

MR. BAHOVEC

Planinka čaj

Bahovec je potreben mladim in starim za čiščenje krvi in proti slabi prebavi.

Zavitek Din 20 — v apotekah. 841

Združenih ameriških državah. Poduk po dnevu obiskuje 12.000 učencev, večerno šolo pa 9000. Nastavljenih je na zavodu 237 učiteljev. Šola poseda svojega lastnega peka, knjigotrčca, tiskararja, brivca, slikarja in elektrotehnikarja.

Ptica selivka kot rekordni letalec. Med najbolj izredne ptice selivke spada gotovo severna lastovka. Te ptice, ki izborno letajo, saj preletijo v eni uri nad 200 km, prebijejo vsako poletje, kakor je ugotovil ameriški opazovalec B. Becker, v pokrajinah in na otokih v bližini severnega tečaja. Nekatero so opazovali celo 7 stopinj oddaljeno od severnega tečaja. Tamkaj gnezdi ter vzgojijo svoje mladiče. Vendar je poletje v teh širinah prekratko, lastovke se morajo podati že po 14 tednih in sicer navadno 25. avgusta, proti pokrajini ob južnem tečaju, kjer prične poletni čas, kakor hitro preneha ob severnem tečaju. Severne lastovice preletijo na tisoče kilometrov in vendar pogodijo vsako leto kraje ob severnem in ob južnem tečaju.

Pri krstu utonila. Duhovnik domače verske občine baptistov (krščevalci — krščanska krivoverska ločina) in njegov k krščanstvu spreobrnjeni krščenec sta utonila v reki, kakor poročajo iz Durhana v Afriki. Da bi krščenec prejel krst, sta se podala oba do vratu v vodo in to na mestu reke, ki je znana radi globokih tolmunov. Baš na istem mestu je že utonilo poprej nekoliko kopalcev. Pri drugem obrednem potapljanju pod vodo je izginil najpoprej krščenec in kmalu za njim še duhovnik. Zašla sta v 7 m globoko luknjo in se nista več prikazala iznad vode. Dve uri za tem so potegnili iz tolmana oba utopljenca. Je že bolj pameten krst z oblivanjem kakor s potapljanjem!

Ura brez kolesja. Kaj vsega ne iznajdejo na svetu! Človeku niti na misel ne pride, s kom se ljudje pečajo. Ne

SKRIVALNICA.

Kje je zajec?

Dober apetit

Vam želimo. Ako pa želodec ne bi bil v redu, ako Vam prebava ne bi bila takšna, kakoršna bi morala biti, ako imate občutek prenapoljenosti v želodcu, tedaj malo Elsa Svedskih kapljic! To

pomaga, izvrstno prija in Vi se prav hitro zopet počutite ugodno. Večkratni nastop glavobola, pomanjkanje apetita, kolcanje, občutek zopnosti do jedi, stalno nerazpoloženje in osobito neredna stolica, vse to so znaki pokvarjenega zdravja prebavnih organov. — Elsa Svedska tinktura (Svedske kapljice) s svojim finim aromatičnim okusom izredno

ugodno deluje na želodec, na apetit in prebavo. 2 steklenici Din 50.—, 4 steklenice Din 92.— z omotom in poštnino pri lekarnarju: Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsalgr 341 (Savska banovina).

Odobreno od Minist. soc. pol. I nar. zdr. Sp. br. 509 od 24. III. 1932.

pravno so listi poročali, da se je posrečilo nekemu inženjerju izumiti uro — brez kolesja. To uro poganja četvero vrtečih se magnetskih plošč. Ena teh

plošč se zavrti enkrat v sekundi, druga enkrat v minuti, tretja enkrat vsako uro, četrta pa zavrti kazalec za ure po dvakrat v 24 urah.

Jezuitje v Mariboru.

Dne 10. oktobra je minulo 175 let, kar so prišli prvi jezuitje v Maribor; sam takratni mestni svet jih je slovesno sprejel. Na Glavnem trgu so nakupili hišo grofa Kuenburga, kjer je danes bogoslovna, in zraven še pet drugih hiš. Pomenljivo je za tiste čase, da je solnograški nadškof, pod katerega pastirsko oblast je takrat spadal Maribor, dal dovoljenje pod pogojem, da med očeti, ki se tu naselijo, morata biti vsaj dva Slovenca.

Toda jezuitom je bilo takrat usojeno v Mariboru le kratko delovanje. Leta 1773 je bila namreč »Družba Jezusova« sploh razpuščena in tako je moral prenehati tudi mariborski zavod. A v Mariboru nastavljeni jezuitje so po razpustu kot svetni duhovniki večinoma ostali tu, oskrbovali slovenske pridige v Alojzijevi cerkvi in poučevali na gimnaziji.

Dasi pa je jezuitski zavod v Mariboru trajal le kratko časa, vendar je zapustil časten in trajen spomenik v našem mestu. Zlasti v treh rečeh so si pridobili zasluge, ki jih moramo še tudi dandanes mi ceniti: 1. Leta 1758 so otvorili gimnazijo, ki je po razpustu družbe postala državna in še dandanes obstoji. Kaj pomeni ta zavod za naše kraje, se e da lahko dopovedati.

2. Leta 1767 do 1769 so postavili lepo in prostorno cerkev sv. Alojzija, ki spada med najznamenitejše stavbe mariborskega mesta. Načrt za to cerkev je napravil njih rektor p. Peter Holy, rodom Belgijec, visoko izobražen mož.

3. Jezuitje so gojili v mestu slovensko dušno pastirstvo. Jezuitje so se

namreč povsod ozirali na jezik ljudstva dotičnega kraja. Zato je škoda, da se niso mogli že prej naseliti kje na Spodnjem Štajerskem, ker bi bili nedvomno mnogo storili tudi za slovensko ljudstvo.

Časovne razmere so zatrle stari zavod, a njegovih trajno veljavnih del niso mogle razdreti. Pred našimi očmi pa vstaja sedaj nov zavod Jezusove družbe. Prihodnjo nedeljo dne 30. oktobra, na praznik Kristusa Kralja, bo prevzvišeni nadpastir dr. Andrej Karlin slovesno vpeljal očete jezuite v njihovo novo »rezidenco« v Mariboru na desni strani Drave, v bližini Tržaške ceste, ter blagoslovil hišo z začasno kapelo. Slovesnost se začne ob 8. uri. Zavod s kapelico bo posvečen presv. Srcu Jezusovemu. Očetje bodo pomagali v dušnem pastirstvu in pri ljudskih misijonih. Žetev je velika, delavcev pa je malo, zato hvalimo nebeškega Očeta, da nam je poslal novih delavcev.

Če primerjamo začetek starega zavoda z začetkom novega, je precejšnja razlika. Stari mariborski jezuitski zavod so postavili v zapuščino umrlega jezuita p. Adalberta iz premožne grofovske rodovine Purgstall, novi zavod pa se postavlja — na dolgove. Naj pa mu pomaga vinar uboge evangeljske vdove, na katerem je več božjega blagoslova, kakor na grofovskih zapuščinah!

Naj tedaj nova ustanova sv. Ignacija tukaj ob Dravi prospeva v čast Bogu in v blagor ljudem, ki so dobre volje!

Po zaključku lista došle vesti in novice.

Organizirana banda požiga cerkve na Španskem. Dobro organizirana in z avtomobili opremljena tolpa je požgala na Španskem v San Sebastianu cerkev, ki je hranila neprecenljive vrednosti. Žrtev podtaknjene požara bi bila postala tudi cerkev v Enciji, a so gasilci ogenj še pravočasno pogasili.

Pisatelj Fran Milčinski umrl. Dne 24. oktobra je umrl v bolnici v Ljubljani znani slovenski mladinski pisatelj Fran Milčinski. — Blagopokojni se je rodil leta 1867 v Ložu in je bil po poklicu pravnik. Slava njegovemu spominu!

Pogorela je domačija Marije Fridl na Hajdini pri Ptujju v nedeljo dne 23. oktobra. — Vzrok požara je neznan, zavarovalnina prav malenkostna.

V toliki starosti si hotela sama končati živ-

Ijenje Urša Kuhar iz Grajenščaka, občina Vurberg. 82letna užitkarica je iz samomorilnega namena skočila v Dravo. Ker Drava tam kaj ni bila globoka, so starko rešili in jo spravili v ptujsko bolnico.

Požar v Radvanju pri Mariboru. V nedeljo zvečer je podtaknjen ogenj uničil posestniku Rotu v Radvanju ra travniku 5000 kg slame.

Avstrijski osební avto je povozil v nedeljo na Bregu pri Ptujju tesarja Franca Pieterška in mu zlomil desno nogo.

Slomšekova proslava pri Mali Nedelji. V nedeljo dne 23. oktobra je priredilo Slomškovo prosvetno društvo Slomškovo proslavo. Bila je veličastna. Natančnejše poročilo objavimo v prihodnji številki.

RAZSTAVA PERUTNINE IN SADJA V MARIBORU.

V okviru »Mariborskega tedna« se vrši od 5. do 7. novembra t. l. v verandi »Unionske« dvorane — pri Götzju — razstava, ki jo priredite tukajšnji zadrugi za refo perutnine in izvoz sadja.

Priglasilo je doslej že prav lepo število zavodnih gospodarjev in gospodin najljubše in najlepše peteline in kokoši štajersko-zagorske in sulmodolske pasme za to razstavo, ki bo najpoučnejša izza preteklih 20 let.

Razstavljeni bodo namreč tudi razni predmeti, kakršnih se poslužujejo novodobni perutninarji v tu- in inozemstvo. Takih priprav za uspeh v perutninarstvu ni bilo doslej videti na nobeni razstavi niti v Mariboru niti v Ljubljani.

Ob tej priliki se bodo vršila v nedeljo dne 6. novembra dopoldne tudi razna zanimiva in koristna predavanja.

Dovoljena je četrtinska vožnja po železnici. Vstopnina za obisk razstave je razmeroma nizka.

Gospodarji in gospodinje, mladeniči in mladenke! Ne zamudite redke prilike, da si utegnete na podstavi tega ogleda izboljšati dohodke iz kurjereje in sadjereje!

Gobe čiste zdrave, belo blago, zelo dobro posušeno, zeleno pod glavo odstranjeno, kupi po najboljši ceni I. Kassowitz, Maribor, Meljska cesta 28 I, vrata 5. 1111

Proda se poceni hiša v Spodnjih Hočah št. 58 pri Mariboru. 1162

Sprejme se oženjen hlapec in dekla na srednjem posestvu. Ponudbe na naslov K. Llewald, Sv. Anton v Slov. goricah. 1163

Rabljene Singer šivalne stroje od 500 Din naprej z garancijo proda mehanična delavnica Rupert Draksler, Vetrinjska 11. 1166

Preklic. Podpisani Cvitko Martin, posestnik in tesar, Dol. Prekopa, preklicujem in obžalujem vse neresnične vesti, ki sem jih širil o Kosmosu Ivanu, cestnemu nadzorniku v Krški vasi, ter o Vukčević Mariji, posestnici v Globočicah, kot dobaviteljci. Krško, dne 15. 10. 1932. Cvitko Martin. 1149

Prodám cirkularno žago na ročni pogon. Iv. Nežman, Sv. Barbara pri Mariboru. 1159

Lepo posestvo 7 oralov v Savinjski dolini se proda. Naslov v upravi lista. 1161

Sprejemem enega vajenca. Ciril Lovec, čevljar, Maribor, Glavni trg 7. 1157

Ponudba. Dva rudarja, zaposlena v Franciji, samostojna, stara 25 in 27 let, z gotovino, Jurij 25.000, Ignac 30.000 Din, želita resnega znanja z poštenima dekletama z kakšnim posestvom, naj takoj pišeta na upravo lista pod »Bodeš srečna«, Jurij, Ignac. 1158

Sadno drevje, v jeseni sajeno, doseže vegetacijo za eno leto vnapre! Naročite takoj pri: »Drevesnica Rosenberge«, Maribor, Tržaška cesta 64, kjer dobite prvovrstna drevesca vseh vrst po znižanih cenah. 1132

Predno si kupite pletenine, Vam priporočamo, da si ogledate bogato zalogo najtrpežnejše pletenine lastnega izdelka po najnižjih cenah: Strojna pletilnica, A. Pongračič, Celje, Gosposka ulica 2. 1101

Sv. Trojica v Slov. gor.

Lepo posestvo v bližini tukajšnje cerkve, pripravno tudi za obrtnika, je pod jako ugodnimi pogoji na prodaj. Sodnijska dražba se vrši v soboto dne 29. oktobra 1932, ob 10. uri dopoldne na okrajnem sodišču pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. 1164

Dober apetit

Vam želimo. Ako pa želodec ne bi bil v redu, ako Vam prebava ne bi bila takšna, kakoršna bi morala biti, ako imate občutek prenapoljenosti v želodcu, tedaj malo Elsa Švedskih kapljic! To

pomaga, izvrstno prija in Vi se prav hitro zopet počutite ugodno. Večkratni nastop glavobola, pomanjkanje apetita, kolcanje, občutek zopnosti do jedi, stalno nerazpoloženje in osobito neredna stolica, vse to so znaki pokvarjenega zdravja prebavnih organov. — Elsa Švedska tinktura (Švedske kapljice) s svojim finim aromatičnim okusom izredno

ugodno deluje na želodec, na apetit in prebavo. 2 steklenici Din 50.—, 4 steklenice Din 92.— z omotom in poštnino pri lekarnarju: Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsalgrg 341 (Savska banovina).

Odobreno od Minist. soc. pol. I nar. zdr. Sp. br. 509 od 24. III. 1932.

pravno so listi poročali, da se je posrečilo nekemu inženjerju izumiti uro — brez kolesja. To uro poganja četvero vrtečih se magnetskih plošč. Ena teh

plošč se zavrti enkrat v sekundi, druga enkrat v minuti, tretja enkrat vsako uro, četrta pa zavrti kazalec za ure po dvakrat v 24 urah.

Jezuitje v Mariboru.

Dne 10. oktobra je minulo 175 let, kar so prišli prvi jezuitje v Maribor; sam takratni mestni svet jih je slovesno sprejel. Na Glavnem trgu so nakupili hišo grofa Kuenburga, kjer je danes bogoslovna, in zraven še pet drugih hiš. Pomenljivo je za tiste čase, da je solnograški nadškof, pod katerega pastirsko oblast je takrat spadal Maribor, dal dovoljenje pod pogojem, da med očeti, ki se tu naselijo, morata biti vsaj dva Slovenca.

Toda jezuitom je bilo takrat usojeno v Mariboru le kratko delovanje. Leta 1773 je bila namreč »Družba Jezusova« sploh razpuščena in tako je moral prenehati tudi mariborski zavod. A v Mariboru nastavljeni jezuitje so po razpustu kot svetni duhovniki večinoma ostali tu, oskrbovali slovenske pridige v Alojzijevi cerkvi in poučevali na gimnaziji.

Dasi pa je jezuitski zavod v Mariboru trajal le kratko časa, vendar je zapustil časten in trajen spomenik v našem mestu. Zlasti v treh rečeh so si pridobili zasluge, ki jih moramo še tudi dandanes mi ceniti: 1. Leta 1758 so otvorili gimnazijo, ki je po razpustu družbe postala državna in še dandanes obstoji. Kaj pomeni ta zavod za naše kraje, se e da lahko dopovedati.

2. Leta 1767 do 1769 so postavili lepo in prostorno cerkev sv. Alojzija, ki spada med najznamenitejše stavbe mariborskega mesta. Načrt za to cerkev je napravil njih rektor p. Peter Holy, rodom Belgijec, visoko izobražen mož.

3. Jezuitje so gojili v mestu slovensko dušno pastirstvo. Jezuitje so se

namreč povsod ozirali na jezik ljudstva dotičnega kraja. Zato je škoda, da se niso mogli že prej naseliti kje na Spodnjem Štajerskem, ker bi bili nedvomno mnogo storili tudi za slovensko ljudstvo.

Časovne razmere so zatrle stari zavod, a njegovih trajno veljavnih del niso mogle razdreti. Pred našimi očmi pa vstaja sedaj nov zavod Jezusove družbe. Prihodnjo nedeljo dne 30. oktobra, na praznik Kristusa Kralja, bo prevzvišeni nadpastir dr. Andrej Karlin slovesno vpeljal očete jezuite v njihovo novo »rezidenco« v Mariboru na desni strani Drave, v bližini Tržaške ceste, ter blagoslovil hišo z začasno kapelo. Slovesnost se začne ob 8. uri. Zavod s kapelico bo posvečen presv. Srcu Jezusovemu. Očetje bodo pomagali v dušnem pastirstvu in pri ljudskih misijonih. Žetev je velika, delavcev pa je malo, zato hvalimo nebeškega Očeta, da nam je poslal novih delavcev.

Če primerjamo začetek starega zavoda z začetkom novega, je precejšnja razlika. Stari mariborski jezuitski zavod so postavili v zapuščino umrlega jezuita p. Adalberta iz premožne grofovske rodovine Purgstall, novi zavod pa se postavlja — na dolgove. Naj pa mu pomaga vinar uboge evangeljske vdove, na katerem je več božjega blagoslova, kakor na grofovskih zapuščinah!

Naj tedaj nova ustanova sv. Ignacija tukaj ob Dravi prospeva v čast Bogu in v blagor ljudem, ki so dobre volje!

Po zaključku lista došle vesti in novice.

Organizirana banda požiga cerkve na Španskem. Dobro organizirana in z avtomobili opremljena tolpa je požgala na Španskem v San Sebastianu cerkev, ki je hranila neprecenljive vrednosti. Žrtev podtaknjene požara bi bila postala tudi cerkev v Enciji, a so gasilci ogenj še pravočasno pogasili.

Pisatelj Fran Milčinski umrl. Dne 24. oktobra je umrl v bolnici v Ljubljani znani slovenski mladinski pisatelj Fran Milčinski. — Blagopokojni se je rodil leta 1867 v Ložu in je bil po poklicu pravnik. Slava njegovemu spominu!

Pogorela je domačija Marije Fridl na Hajdini pri Ptujju v nedeljo dne 23. oktobra. — Vzrok požara je neznan, zavarovalnina prav malenkostna.

V toliki starosti si hotela sama končati živ-

Ijenje Urša Kuhar iz Grajenščaka, občina Vurberg. 82letna užitkarica je iz samomorilnega namena skočila v Dravo. Ker Drava tam kaj ni bila globoka, so starko rešili in jo spravili v ptujsko bolnico.

Požar v Radvanju pri Mariboru. V nedeljo zvečer je podtaknjen ogenj uničil posestniku Rotu v Radvanju ra travniku 5000 kg slame.

Avstrijski osební avto je povozil v nedeljo na Bregu pri Ptujju tesarja Franca Pieterška in mu zlomil desno nogo.

Slomšekova proslava pri Mali Nedelji. V nedeljo dne 23. oktobra je priredilo Slomškovo prosvetno društvo Slomškovo proslavo. Bila je veličastna. Natančneje poročilo objavimo v prihodnji številki.

RAZSTAVA PERUTNINE IN SADJA V MARIBORU.

V okviru »Mariborskega tedna« se vrši od 5. do 7. novembra t. l. v verandi »Unionske« dvorane — pri Götzu — razstava, ki jo priredite tukajšnji zadrugi za refo perutnine in izvoz sadja.

Priglasilo je doslej že prav lepo število zavodnih gospodarjev in gospodinj najbolje in najlepše peteline in kokoši štajersko-zagorske in sulmodolske pasme za to razstavo, ki bo najpoučnejša izza preteklih 20 let.

Razstavljeni bodo namreč tudi razni predmeti, kakršnih se poslužujejo novodobni perutninarji v tu- in inozemstvo. Takih priprav za uspeh v perutninarstvu ni bilo doslej videti na nobeni razstavi niti v Mariboru niti v Ljubljani.

Ob tej priliki se bodo vršila v nedeljo dne 6. novembra dopoldne tudi razna zanimiva in koristna predavanja.

Dovoljena je četrtingska vožnja po železnici. Vstopnina za obisk razstave je razmeroma nizka.

Gospodarji in gospodinje, mladeniči in mladenke! Ne zamudite redke prilike, da si utegnete na podstavi tega ogleda izboljšati dohodke iz kurjereje in sadjereje!

Gobe čiste zdrave, belo blago, zelo

dobro posušeno, zeleno pod glavo odstranjeno, kupi po najboljši ceni I. Kassowitz, Maribor, Meljska cesta 28 I, vrata 5. 1111

Proda se poceni hiša v Spodnjih Hočah št. 58 pri Mariboru. 1162

Sprejme se oženjen hlapec in dekla na srednjem posestvu. Ponudbe na naslov K. Llewald, Sv. Anton v Slov. goricah. 1163

Rabljene Singer šivalne stroje od 500 Din naprej z garancijo proda mehanična delavnica Rupert Draksler, Vetrinjska 11. 1166

Preklic. Podpisani Cvitko Martin, posestnik in tesar, Dol. Prekopa, preklicujem in obžalujem vse neresnične vesti, ki sem jih širil o Kosmosu Ivanu, cestnemu nadzorniku v Krški vasi, ter o Vukčević Mariji, posestnici v Globočicah, kot dobaviteljci. Krško, dne 15. 10. 1932. Cvitko Martin. 1149

Prodám cirkularno žago na ročni pogon. Iv. Nežman, Sv. Barbara pri Mariboru. 1159

Lepo posestvo 7 oralov v Savinjski dolini se proda. Naslov v upravi lista. 1161

Sprejemem enega vajenca. Ciril Lovec, čevljar, Maribor, Glavni trg 7. 1157

Ponudba. Dva rudarja, zaposlena v Franciji, samostojna, stara 25 in 27 let, z gotovino, Jurij 25.000, Ignac 30.000 Din, želita resnega znanja z poštenima dekletama z kakšnim posestvom, naj takoj pišeta na upravo lista pod »Bodeš srečna«, Jurij, Ignac. 1158

Sadno drevje, v jeseni sajeno, doseže vegetacijo za eno leto vnapre! Naročite takoj pri: »Drevesnica Rosenberge«, Maribor, Tržaška cesta 64, kjer dobite prvovrstna drevesca vseh vrst po znižanih cenah. 1132

Predno si kupite pletenine, Vam priporočamo, da si ogledate bogato zalogo najtrpežnejše pletenine lastnega izdelka po najnižjih cenah: Strojna pletilnica, A. Pongračič, Celje, Gosposka ulica 2. 1101

Sv. Trojica v Slov. gor.

Lepo posestvo v bližini tukajšnje cerkve, pripravno tudi za obrtnika, je pod jako ugodnimi pogoji na prodaj. Sodnijska dražba se vrši v soboto dne 29. oktobra 1932, ob 10. uri dopoldne na okrajnem sodišču pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. 1164

Za našo deco.

Čarobna lutka.

»Kako?« je pomislil Peter. »Kaj ni zgorela ob priliki požara?«

»O, niti najmanj«, je rekla vila z nekim zadovoljnim osmeškom. »Prestrašila sem se res, da bo sedaj lutke konec. Pa tvoja hudobna nprav jo še vedno vzdržuje. Glej jo, tukaj je!«

In res, tu je bila čarobna lutka, poškodovana, brez oblike, a bilo jo je še dobro spoznati.

Druga dne je bilo Petru dosti slabše. Imel je visoko vročino ter je bil brez zavesti. Zdravnik ni vedel, kaj je bilo temu krivo. Tako je ležal v postelji par dni. Ko se je nazadnje zavedel, je začul ob sebi nežen ženski glas, ki je prosil v molitvi Boga, naj bi bolnika rešil.

Srce se mu je začelo trgati od tuge. Solze so mu stopile v oči in so omočile Elizabetine roke, ker ona je bila tu ob njegovi postelji.

Zdravnik je zahteval izpremo zraka, zato je načelnik naročil, naj preneso Petra v načelnikovo hišo na deželi, kjer je, od Elizabete skrbno negovan, polagoma okreval.

Čarobna lutka je postajala od tega dne dalje vedno manjša in manjša. Povsem pa ni izginila, ker Peter še ni opustil povsem svoje zavisti napram Antonu.

Nekega jutra v maju so veselo zadoneli cerkveni zvonovi. Pri zlatarju je bilo mnogo ljudi v prazničnih oblekah. Vsi so bili veseli in zdelo se

je, da se bo vršil važen in radosten dogodek v njegovem življenju. In res, tega dne je hotel poročiti Elizabeto. Redkokje je bila veselejša poroka. Tudi Peter je iskreno želel vsako srečo novemu paru.

Tega dne popoldne je šel Peter ven iz mesta na izprehod. Dospel je do grička, na katerem je bil sedel, ko je dobil od vile tisto preklicano lutko. Prvič je čutil, kako lep kraj je to, kako lepo pojo ptički, kakšen mir in kakšna radost objemata vso prirodu. Čudno se mu je zdelo, da tega ni občutil že prej. Razumel pa je, zakaj ne, ker je prihajal sem z zlobnimi mislimi.

Vrnil se je med svate, da bi sedaj prvič i on užival v veselju. Nato se je pozno na večer vrnil domov, v svojo sobo, in je odprl škatlo, v kateri je navadno ležala čarobna lutka. Ali škatla je bila povsem prazna, lutke ni več bilo. Izginila je, ker v Petrovem srcu ni bilo več ne zavisti, ne zlobe napram Antonu.

Kot nekako nagrado za to sta načelnik in Anton pomagala, da je mogel zopet začeti s svojim delom in njegov obrat se je razvil boljše nego kdaj prej. Dobival je naročila od vseh strani sveta.

(Konec.)

Medvedek.

(Povest v slikah.)

59. Prehod preko ribnika.

»Hajdi le za nami!« ga vzpodbujajo žabe. »Nam je dobro znano, kje so trda tla in kod je mogoče varno hoditi.« — »Kaj pa, če se spusti orjak za nami?« vprašuje Miško. — »Kre! Kre!« se mu posmehujejo žabe. »Naj se le poda na to pot, bo že videl, kaj da ga čaka.«

60. Miško prebredel ribnik.

Miško je srečno prebredel ribnik. Ko se ozre, zagleda, kako kobaca orjak po blatu in je oddaljen od njega zelo daleč. »Prekoračil sem sicer ribnik, pa že zopet je za menoj orjak!« pravi Miško sam pri sebi. — »Pred orjakom si varen«, ga tolažijo žabe. »Lahko mu rečeš: Z Bogom, gospod orjak, za vedno!« (Konec sledi.)

Skopuh in opica.

Skopuh si je kupil opico. Sosedje so se čudili, ker ni izlahka izdal niti pare. Ali skopuh je dobro vedel, kaj je storil. Imel je družabnika, a se mu ni bilo treba bati, da bi ga goljufal ali okradel. Tako se je opica nemoteno podila po sobah in skopuhu je to bilo po volji. Neke nedelje je šel skopuh v cerkev, opica pa je ostala doma in je brskala po vseh kotih. Prišla je tudi do pisalne mize in je začela odpirati predale, kakor je to bila čisto videla pri gospodarju. In glej! Skopuh je bil pozabil zakleniti predal, v katerem je hranil večjo število zlatnikov. Opica se je začela igrati z zlatniki in naposled je začela enega za drugim metati skozi okno na ulico. Hipoma se je nabral vse polno ljudi, ki so se začeli ravsati in pa pretepati za denar. — Vmes so klicali opici, naj jim še vrže kaj na ulico ven in opica je prav pridno sledila tej vabi. Tedaj se je vrnil gospodar in je že od daleč videl pred svojo hišo množico ljudi. — Misli si je, da mu gori hiša in brz je tekel bliže. Ko je razumel, za kaj gre, je ves srdit vzkliknil:

»Čakaj, preklicana žival! Ko pridem gor, ti zavijem vratle!«

Tedaj je pristopil star meščan in mu je rekel:

»Čemu se razburjate? Saj Vam denarnič ne koristil. Vi ga zaklepate v predal, opica pa ga meče proč. Tako ni v dobro ne Vam, ne njej!«

Ne pomaga.

Mihec: »Dajte mi kako sredstvo zoper molje!«

Lekarnar: »Saj sem ti dal zadnjič izborne krogle proti moljem. Ali niso pomagale?«

Mihec: »Ne! Oče jih je metal na molje, pa jih ni zadel.«

Inserirajte!